

عنوان مقاله:

صحت سنجی دیدگاه های کارن بائر در تحلیل سنت تفسیری مسلمانان سده های میانی تا مدرن در تفسیر آیات ناظر بر سلسله مراتب جنسیتی

محل انتشار:

دوفصلنامه آموزه های قرآنی، دوره 20، شماره 38 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسندگان:

پریسا عسکرمستانی - دانشجوی دکتری علوم قرآن و حدیث، دانشگاه الزهراء(س)

بی بی سادات رضی بهابادی - گروه علوم قرآن و حدیث، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه الزهراء(س)، تهران، ایران

نصرت نیلساز - گروه علوم و قرآن و حدیث، دانشکده الهیات، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

«سلسله مراتب جنسیتی» به معنای ترسیم برتری برای یکی از دو جنس زن یا مرد است. وجود سلسله مراتب جنسیتی در قرآن و نحوه تعامل مفسران با آیاتی که مضمون «سلسله مراتب جنسیتی» را در بر دارند، همواره محل بحث مفسران بوده است. کارن بائر، اندیشمند زن غیرمسلمانی است که در کتاب سلسله مراتب جنسیتی در قرآن: تفاسیر کهن، پاسخ های نو، با تمرکز بر سه مبحث «شهادت، خلقت، و ازدواج»، با اتخاذ «رویکردی در زمانی» [۱] به بررسی تحلیلی سنت تفسیری مسلمانان سده های میانی تا مدرن، در تفسیر آیات ناظر بر «سلسله مراتب جنسیتی» پرداخته است. بائر مفسران را به دو دسته سده های میانی (قرن ۲ تا ۱۲ هجری) و مدرن (اواسط قرن ۱۳ تا کنون) تقسیم کرده است. وی معتقد است که عالمان سده های میانی، سلسله مراتب جنسیتی در قرآن را امری بدیهی تلقی کرده اند؛ اما عالمان مدرن به بازتفسیر این گونه آیات پرداخته اند. به نظر بائر، عالمان پیشامدرن معتقد بودند که قرآن در ذات خود معنادار است؛ برخلاف عالمان پسامدرن که متن را خالی از معنا و نیازمند تفسیر می دانند. بائر دخالت دادن دستاوردهای تجربی در علوم تفسیر را ویژه مفسران مدرن می داند؛ همچنان که کاربرد استدلال های عقلی در تفاسیر مدرن پررنگ تر است. عالمان مدرن برخلاف مفسران سده های میانی، به مباحث اجتماعی عصر خود، مثل حقوق زن، نظر ویژه ای داشته اند. قرآن کریم، احادیث پیامبر، و مکتب فقهی مفسر، منابع ثابتی هستند که مفسران در تفسیر از آن ها استفاده می کردند؛ اما برخی از منابع در دوره های مختلف، از جایگاهی ویژه برخوردار بود. برای مثال، تفاسیر متقدم به مراجع اولیه، تفاسیر کلاسیک به احادیث پیامبر، و تفاسیر مدرن به استدلال های عقلی و نظریه های علمی اعتبار بیشتری می بخشیدند. [۱]. Diachronic.

کلمات کلیدی:

سلسله مراتب جنسیتی، رویکرد در زمانی، سنت تفسیری مسلمانان، کارن بائر، قرآن کریم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1948731>

